Hromadná pripomienka

k návrhu vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o použití zvieraťa na účely verejného vystúpenia alebo výcviku za účelom verejného vystúpenia

---

<u>návrh vyhlášky § 2 písm. a):</u>

a) verejným vystúpením verejnosti prístupné jednorazové alebo opakované predvádzanie činnosti so zvieraťom, pri ktorom sa predvádzajú cviky, úkony alebo iné činnosti, ktoré zviera získalo výcvikom; za verejné vystúpenie sa nepovažuje komentované kŕmenie a náučné prednášky v zoologickej záhrade[1]) a použitie sokoliarskeho dravca na sokoliarskom vystúpení.

<u>navrhované znenie § 2 písm. a) po úprave:</u>

a) verejným vystúpením verejnosti prístupné jednorazové alebo opakované predvádzanie zvieraťa verejnosti, jednorazové alebo opakované vystavovanie zvieraťa verejnosti, jednorazové alebo opakované činnosti so zvieraťom, pri ktorom sa predvádzajú cviky, úkony alebo iné činnosti, ktoré zviera získalo výcvikom; za verejné vystúpenie sa nepovažuje komentované kŕmenie a náučné prednášky v zoologickej záhrade[1]) a použitie sokoliarskeho dravca na sokoliarskom vystúpení.

<u>Odôvodnenie</u>

Navrhovaná právna úpravy má zvieratá uvedené v zozname ochrániť nielen od verejných vystúpení a/alebo výcviku na tieto účely, ale aj od permanentnej prepravy zvierat, ich držania v nevyhovujúcich podmienkach cirkusov a ich ukazovania verejnosti vo forme zverincov pri cirkusoch a pod. Za hlavné welfare problémy zvierat v cirkusoch a pojazdných zábavných zariadeniach označujú vedci okrem výcviku a vystúpení, prepravu zvierat (cirkusy sú na cestách 10 mesiacov v roku a zvieratá prepravujú často v nevyhovujúcich podmienkach na dlhé vzdialenosti), stiesnené a na podnety chudobné životné podmienky (najmä ustajnenie, soc. štruktúry), ktoré neumožňujú napĺňať fyzické, mentálne a sociálne potreby zvierat. Divožijúce druhy nestrácajú prirodzené inštinkty a potreby ani po dlhodobom živote v zajatí, ich nízky stupeň domestikácie je nemenný a ich správanie nepredvídateľné a preto pre človeka nebezpečné. [1]

Zvieratá držané v cirkusoch predstavujú riziko pre zdravie a bezpečnosť obyvateľstva (v období r. 1995-2017 došlo v cirkusoch na území EÚ k 305 zaznamenaným incidentom, v ktorých participovalo 608 zvierat (úteky a útoky). Zranených bolo 83 ľudí, usmrtených bolo 11 osôb, pričom najviac napadnutí spôsobili divožijúce druhy zvierat: tigre (30 napadnutí, 2 mŕtvi), slony (21 napadnutí, 8 mŕtvi), medvede, ťavy a opice. [2] Divožijúce zvieratá predstavujú teda najväčšie nebezpečenstvo pre zdravie a bezpečnosť obyvateľstva pre nízky stupeň prispôsobivosti a možnú agresiu v prípade nepohody. Aj pre túto skutočnosť je časť zvierat zo Zoznamu (veľké mačky, medvede) zaradených do Vyhlášky 143/2012 Z.z. o chove nebezpečných živočíchov, ktorá pre ne stanovuje jasné a merateľné minimálne štandardy zabezpečujúce ako welfare zvieraťa, tak ochranu verejnosti pred možným útekom a útokom zvieraťa. Súčasťou vyhlášky by preto mal byť čo najvyčerpávajúcejší/ najreprezentatívnejší zoznam druhov, ktoré patria medzi divožijúce zvieratá.

[1] Eurogroup for Animals, Statement on Ethological Needs and Welfare of Wild Animals in Circuses, 2017, https://www.eurogroupforanimals.org/wpcontent/uploads/Statementonwildanimalsincircuses_final4.pdf
[2] Eurogroup for Animals, Wild animals in EU circuses, 2017, https://issuu.com/eurogroupforanimals/docs/e4a-circus_report-digital_ok_v2

návrh vyhlášky § 4:

Zoznam zvierat, ktorých použitie na účely verejného vystúpenia alebo výcviku za účelom verejného vystúpenia je zakázané podľa § 22 ods. 4 písm. c) zákona, je uvedený v prílohe.
Zoznam zvierat, ktorých použitie na účely verejného vystúpenia alebo výcviku za účelom verejného vystúpenia je zakázané [§ 22 ods. 4 písm. c)]:

a) zástupcovia radu Mäsožravce (Carnivora) zahŕňajúci nadčeľaď Canoidea a čeľade psovité/vlkovité (Canidae), medveďovité (Ursidae),pandovité (Ailuridae), medvedíkovité (Procyonidea), lasicovité (Mustelidae), skunkovité (Mephitidae), nadčeľaď Feloidea a čeľade mačkovité (Felidae), cibetkovité (Viverridae), falanukovité (Eupleriadea, vrátane Nandiniidae), mungovité (Heprestidae), hyenovité (Hyanidae), nadčeľaď Pinipedia a čeľade uškatcovité (Otoriidae), mrožovité (Odobenidae), tuleňovité (Phocidae) - s výnimkou Psa domáceho (Canis lupus familiaris) a Mačky domácej(Felis silvestris catus) a Fretky domácej (Mustela putorius Furo),

b) zástupcovia radu Primáty (Primates),

c) zástupcovia čeľade slonovité (Elephantidae),

d) zástupcovia čeľade delfínovité (Delphinidae),

e) zástupcovia čeľade žirafovité (Giraffidae).

navrhované znenie § 4 po úprave:

Zoznam zvierat, ktorých použitie na účely verejného vystúpenia alebo výcviku za účelom verejného vystúpenia je zakázané podľa § 22 ods. 4 písm. c) zákona, je uvedený v prílohe.
Zoznam zvierat, ktorých použitie na účely verejného vystúpenia alebo výcviku za účelom verejného vystúpenia je zakázané [§ 22 ods. 4 písm. c)]:

a) zástupcovia radu Mäsožravce (Carnivora) zahŕňajúci nadčeľaď Canoidea a čeľade psovité/vlkovité (Canidae), medveďovité (Ursidae),pandovité (Ailuridae), medvedíkovité (Procyonidea), lasicovité (Mustelidae), skunkovité (Mephitidae), nadčeľaď Feloidea a čeľade mačkovité (Felidae), cibetkovité (Viverridae), falanukovité (Eupleriadea, vrátane Nandiniidae), mungovité (Heprestidae), hyenovité (Hyanidae), nadčeľaď Pinipedia a čeľade uškatcovité (Otoriidae), mrožovité (Odobenidae), tuleňovité (Phocidae) - s výnimkou Psa domáceho (Canis lupus familiaris) a Mačky domácej(Felis silvestris catus) a Fretky domácej (Mustela putorius Furo),

b) zástupcovia radu Primáty (Primates),

c) zástupcovia čeľade slonovité (Elephantidae),

d) zástupcovia čeľade delfínovité (Delphinidae),

e) zástupcovia čeľade žirafovité (Giraffidae),

f) všetky divožijúce zvieratá, ktorými sa rozumie zviera, ktorého populácia stále existuje v pôvodnej forme vo voľnej prírode v krajine pôvodu – tzn. zviera, ktorého kolektívne správanie, životný cyklus alebo fyziológia ostávajú nezmenené voči voľnežijúcim populáciám aj vtedy, ak ich životné a chovné podmienky sú po viac generácií kontrolované človekom.

Odôvodnenie

Model zákazu divožijúcich druhov zvierat v cirkusoch je použitý v legislatívach 19 krajín EÚ, a podporuje ho súčasné vedecké poznanie. Zakázať používanie divožijúcich cicavcov v cirkusoch a putovných zábavných zariadeniach navrhuje ako EÚ, tak jej jednotlivým štátom Federácia európskych veterinárov, FVE, vo svojom oficiálnom stanovisku uvádza: „Odporúčame všetkým európskym aj príslušným kompetentným orgánom jednotlivých štátov zakázať používanie divožijúcich cicavcov v pojazdných cirkusoch, pretože nie je možné žiadnym spôsobom naplniť ich fyzické, mentálne a sociálne potreby.“ A ďalej: „Veľmi malý vzdelávací, konzervačný, vedecký či ekonomický prínos neospravedlňuje používanie divožijúcich cicavcov v pojazdných cirkusoch. Používanie divožijúcich cicavcov v cirkusoch môže predstavovať vážne zdravotné riziká pre zvieratá a pre zdravie a bezpečnosť

obyvateľstva. Prieskumy verejnej mienky ukazujú, že drvivá väčšina európskej verejnosti podporuje zakázať používanie divožijúcich zvierat v cirkusoch. [3]

[3] FVE position on the use of animals in travelling circuses, 2015, http://www.lav.it/cpanelav/js/ckeditor/kcfinder/upload/files/files/fve_position_on_the_travelling_circuses_adopted.pdf

S vyššie uvedenou hromadnou pripomienkou k návrhu vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o použití zvieraťa na účely verejného vystúpenia alebo výcviku za účelom verejného vystúpenia **sa svojim podpisom stotožňujem**

a zároveň **svojim podpisom splnomocňujem** Silviu Čaňovú, trvale bytom Petöfiho 11, 82106 Bratislava, nar. 26.11. 1975 na zastupovanie verejnosti.

	Meno a priezvisko	**Trvalý pobyt**	**Dátum narodenia**	**Podpis**